

Beslut om ändring av naturreservatet Treklasen i Förkärla socken, Ronneby kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, att ändra naturreservatet Treklasen inom fastigheten Vambåsa 1:4 i Förkärla socken, Ronneby kommun, på så sätt att reservatet bestäms att omfatta det på bifogad karta angivna området, bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar vidare, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm om föreskrifter enligt nedan för naturreservatet.

Länsstyrelsens resolution den 27 juni 1961 såvitt den rör fridlysning av vad som betecknats som område II (Treklasenreservatet) såsom naturminne och härtill hörande fridlysningsföreskrifter skall upphöra att gälla, när detta beslut vunnit laga kraft.

Naturreservatet skall benämnas **Treklasen**.

Administrativa data

Objektnamn	Treklasen
Objektnummer	10 02 006
Natura 2000-beteckning	-
Län	Blekinge
Kommun	Ronneby
Socken	Förkärla
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Läge	Ca 2,5 km nordost om Förkärla kyrka
Hänvisning till digitala gränser på beslutskartan	
Ekonomisk karta	035 65 Hjortsberga
Fastighet	Vambåsa 1:4
Markägare	Johannishus Fideikommiss AB, 372 95 Johannishus
Markslag och naturtyper	Tallblandskog
Samfälligheter	-
Koordinater	X= 1 478 760 Y= 6 231 620

Areal	Ca 5 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Blekinge

Beskrivning av området och skälen för beslutet

Reservatet består av ett ca 5 ha stort äldre tallbestånd. Området ligger på en svag höjdrygg, ca 30-40 meter över havet. Berggrunden består av granit. Treklasen genomhöggs senast i slutet av 1800-talet. Skogen fredades 1922 av ägaren och 1961 fick området ett formellt skydd då det fridlystes som naturminne. Skogsbruk bedrivs runt reservatet.

Treklasen undersöktes 1961-62 av zoologen Hans Kauri. Då beskrevs området: *”Detta är ett område med blandskog av delvis grovstammig tall, gran och bok, med inslag av unghjörk och rönn. Marken är grusblandad sandig, ställvis med någon inblandad lera. Här och var ligger flyttblock och förekommer urbergshällar. Marken är täckt med mossa som fläckvis bildar slutna mattor, delvis dominerar ett Cladonia-täcke med stensöta, särskilt i samband med flyttblock och stenar. Fältskiktet består av blåbärsris, som växer yppigt, lingon och unggranar i täta bestånd. Trädbeståndet har växlande täthet, glesa, öppna partier omväxlar med tätstående skog. I samband med detta växlar också ljus- och fuktighetsförhållandena på marken”*.

H. Kauri anger vidare att stormen 1967 hade fällt ett planterat granbestånd i närheten. Treklasen hade klarat stormen men senare angreps de gamla granarna av barkborrar som förökat sig i det stormfällda beståndet.

Fyrtio år efter Kauris undersökningar finns täta bestånd av gran och bok mellan de grova tallarna. Tallen föryngrar sig dåligt medan gran och bok bitvis har god föryngring. Tillgången på död ved är god i form av torrakor, högstubbar och lågor i olika nedbrytningsstadier vilket utgör viktiga substrat för vedinsekter och svampar.

Skogen har fått utvecklas under mer än 100 år. På grund av konkurrensen mellan tall, gran och bok kommer stora förändringar att ske i skogen med allt större andel gran och bok. I detta relativt lilla och avlånga reservat sker lätt spridning av gran in i reservatet från de intilliggande med gran planterade skogarna. Tallen däremot har svårt att föryngra sig dels på grund av den höga tätheten på vilt och dels på grund av konkurrensen med gran och bok.

Störningar som för i tiden var vanliga som brand saknas numera i stort sett helt. Tallen klarar i stor utsträckning brand till skillnad från gran. Detta gör att granen numera kan konkurrera ut tallen på marker där gran kan etablera sig. Den stora mängden grov död ved av främst tall utgör en för insektslivet viktig resurs. För att en kontinuitet av grov död tallved skall kunna upprätthållas måste området skötas så att tallen kan föryngra sig. Röjningar av främst bestånd av unggran och gallring av större gran bör göras i Treklasen.

Syfte

Ändamålet med fridlysningen av området som naturminne var enligt länsstyrelsens resolution 27 juni 1961 ”Studium av fri konkurrens mellan bok och barrträd på relativt mager mark ävensom av mosstäckets utveckling.”.

För att granen inte skall konkurrera ut tallen finns enligt länsstyrelsen skäl att ändra syfte så att förekomsten av gran kan begränsas i reservatet.

Syftet med reservatet är att:

- skydda en värdefull naturmiljö i ett äldre tallbestånd med bitvis stort inslag av bok där tillgången på död ved i olika nedbrytningsstadier är god i form av torrakor, högstubbar och lågor. Den döda veden utgör viktiga substrat för vedinsekter och svamp.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda markområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg
3. anlägga luft- eller markledning
4. anordna upplag
5. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa eller skada marken
6. bedriva täkt i någon form
7. uppföra flaggstång, mast eller antenn
8. avverka skog eller utföra skogsvårdsåtgärd
9. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller stubbe
10. plantera eller så träd, buskar eller andra växter
11. inplantera för området främmande växt- eller djurart
12. framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fäلت vilt med s.k. Älgdragare eller motsvarande
13. använda kemiska bekämpningsmedel, kalka eller tillföra handelsgödsel

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten som ingår i reservatet.

Markägare och innehavare till särskild rätt till mark förpliktigas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan, såsom att det i reservatet

- sätts upp informationsskyltar
- granföryngringen begränsas
- genomförs undersökningar av djur-, svamp- och växtarter

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det inte tillåtet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
2. fånga eller insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs
3. gräva upp växter eller på annat sätt skada vegetationen
4. medföra ej kopplad hund annat än vid jakt
5. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
6. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
7. rida eller cykla
8. göra upp eld

9. tälta eller ställa upp husvagn eller husbil
10. anordna lägerverksamhet eller tävling

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- samla in vedlevande insekter eller vedlevande svampar
- bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning eller installation av utrustning

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken skall inte utgöra hinder att sköta området enligt till beslutet hörande skötselplan.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare av reservatet skall vara Länsstyrelsen i Blekinge län. För utförande av åtgärder enligt skötselplan kan uppdragstagare utses.

Ärendets handläggning

Det område som kom att bli naturreservatet Treklasen har av Johannishus fideikommiss undantagits från skogsbruk sedan 1922. Treklasen fridlystes som naturminne 1961 med stöd av 6 § naturskyddslagen. Området är numera att anse som naturreservat.

Gränsbestämning har utförts av lantmäterimyndigheten under 2003 och januari 2004.

Utarbetandet av förslag till beslut, skötselplan och förslag till gränsjustering har utförts av länsstyrelsen under 2003 som en del av arbetet med att förbättra skyddet av naturvärdena i gamla naturreservat till de krav som ställs enligt miljöbalken.

Markägaren har förelagts förslaget för yttrande och har förklarat sig inget ha att erinra mot förslaget.

Förslaget har skickats på remiss till berörda myndigheter. Ronneby kommun har inget att erinra mot förslaget. Vägverket föreslår att skötselåtgärder inom reservatet samordnas med röjning för vägens del. Naturvårdsverket har lämnat synpunkter på utformningen av skötselplanen.

Ikraftträdande

Detta beslut träder ikraft den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dock omedelbart, även om de överklagas.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingegerd Wärnersson.

I beslutet har även deltagit länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Anette Johansson samt biolog Lars-Göran Olsén, den sistnämnde som föredragande.

Ingegerd Wärnersson

Lars-Göran Olsén

Kungöres i länets författningssamling, ortstidning och ORIS.

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan
3. Konsekvensutredning
4. Hur man överklagar (B:1)
5. Sändlista

Kopia till:

Se sändlista, bilaga 4